

Література

1. Бех І. Д. Виховання особистості: особистісно орієнтований підхід / І. Д. Бех // Книга перша. – Київ, "Либідь". – 2003. – 277 с.
2. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: Монографія / І. А. Зязюн. – Черкаси: Вид. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008. – 608 с.
3. Breaux A. 50x Schülerverhalten verbessern: Lernumgebung verändern – leichter unterrichten / Annette Breaux. – Beltz Verlag, Weinheim und Basel, 2012. – 159 S.

УДК 378.126

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ СТИЛЬ СПІЛКУВАННЯ ЯК ПОКАЗНИК ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МОЛОДОГО ВИКЛАДАЧА У ВНЗ

Горлач Н.Р. – практичний психолог I категорії; Забродіна Л.О. – викладач вищої категорії, викладач-методист

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Належна підготовка фахівців будь-якої спеціальності – це найважливіше завдання кожної держави.

Викладач - початківець ВНЗ - це та особа, яка має безпосередній контакт зі студентською молоддю в різних іпостасях: і як викладач на лекційних та семінарсько-практичних заняттях, і як куратор академічної групи, і як науковець при дослідженні суміжних наукових проблем, і як друг, який є старшим товаришем з невеликою різницею у віці. Тому молодий викладач - це той педагог, який, перш за все, безпосередньо спілкується зі студентами, а отже й впливає на їх формування. А від того, як відбуватиметься становлення такого викладача-початківця, залежить становлення та розвиток його вихованців.

В початковій школі потрібна друга мама, в середній школі прагнуть мати (подекуди несвідомо) мудрих наставників (і декому пощастило їх знайти). В студентські роки потрібні ті, хто не заважає йти обраним шляхом. І при цьому надихає власним прикладом на подвиги.

Таким чином, і вчителям потрібні ідеальні учні в школі, і викладачам потрібні ідеальні студенти у ВНЗ. І коли пазли сходяться, тоді й виникає справжній неперевершений результат, від якого всі в захваті.

Студенти стрімко вивчають не тільки те, що їм пропонують, а й навіть більше, а викладач дає не просто сухий матеріал, а немов розігрує виставу, до якої майстерно залучає глядача. Відбувається своєрідний обмін думками, знаннями, ідеями, взаємне збагачення, яке пізніше виливається в наукові доробки, продовження навчання чи просто теплі спогади.

Молодий викладач, так само як і студент I курсу, проходить адаптацію до викладацького та студентського колективів. Даний процес досить складний, оскільки для успішної роботи в колективі потрібні різноманітні ролі, функції,

позиції. При цьому важливо, щоб викладачі та студенти діяли в тих чи інших ситуаціях не лише, виходячи зі свого власного життєвого та професійного досвіду, статусу, а й виявляли весь свій людський потенціал. Адже взаємостосунки, що налагоджуються у процесі спілкування "молодий викладач - студент" чи "молодий викладач - викладач-колега" досить часто впливають на самопочуття, інтерес до виконуваної діяльності, рівень її виконання, бажання самоудосконалюватися шляхом самоосвіти, самовиховання та й в цілому на ставлення до професійної діяльності в умовах ВНЗ. Майстерність педагога неодмінно пов'язана з пошуком індивідуального «почерку» роботи, з високим рівнем реалізації індивідуальних можливостей.

Феномен, через який відбувається реалізація особистісного потенціалу викладача вищої школи під час його комунікативної взаємодії зі студентами, у психолого-педагогічній науці позначається категорією «індивідуальний стиль педагогічного спілкування». Педагогічне спілкування відіграє низку функцій, а саме: комунікативна (передача інформації у педагогічному процесі), виховна (вплив на формування особистісних якостей студентів), стимулююча (створення мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів), експресивна (емоційний вплив на студентів, колег), управлінська (керівництво діяльністю студентів), контрольно-оцінювальна (аналіз результатів діяльності студентів), самопрезентація та задоволення потреби у спілкуванні.

Якщо такий стиль знайдено правильно, то педагогічний вплив стає адекватним особистості фахівця, викликає у нього стан емоційного комфорту, сприяє гармонізації стосунків зі студентами, колегами по роботі тощо. Тому індивідуальний стиль спілкування розглядається як важлива характеристика, яка

відображає професійну зрілість і компетентність педагога, рівень його майстерності, творчості. Доцільно сформований індивідуальний стиль педагогічного спілкування характерний не для кожного педагога. Тому актуальним є питання про спеціальне спрямування і стимулювання у викладачів-початківців становлення їх індивідуального стилю педагогічного спілкування. Індивідуальний стиль спілкування в системі інтегральної індивідуальності, таким чином, виконує функцію опосередковуючої ланки в багатозначних зв'язках психодинамічних властивостей і властивостей особистості. Через нього виникають нові зв'язки між індивідуальними властивостями різних рівнів, які детерміновані різними закономірностями. Зміна характеру зв'язку між різнорівневими індивідуальними властивостями веде до

створення нової системи цих властивостей, які сприяють адекватному пристосуванню до об'єктивних вимог діяльності і дозволяють досягнути в ній позитивних результатів, викликає емоційне почуття задоволення.

Формування індивідуального стилю діяльності викладача ВНЗ в процесі його становлення – це суперечливий і багатофакторний педагогічний процес розвитку особистісних якостей, звичок поведінки, ціннісних орієнтацій, мотиваційної сфери особистості, що найбільш адекватно забезпечують поєднання індивідуальності викладача та умов педагогічної діяльності у ВНЗ. В процесі становлення викладачів можна сформулювати у них індивідуальний педагогічно доцільний стиль діяльності, що підвищить ефективність навчального процесу в цілому.

Література

1. Агеева И.А. Успешный учитель: Тренинговые и коррекционные программы. — СПб.: Речь, 2006. — 208 с.
2. Данильченко В.М. Развитие индивидуального стиля педагогической деятельности в контексте глобального образования // Электронный журнал „Полемика”. — 2006. — Выпуск 15. — www.irex.ru/press/pub/polemika/.
3. Коротаев А.А., Тамбовцева Т.С. Стиль педагогического общения как фактор формирования творческой индивидуальности педагога// Системное исследование индивидуальности. — Пермь, 1991. — С. 158-160.
4. Коррекционно-обучающие программы повышения уровня профессионального развития учителя: Учебно-методическое пособие / Под ред. Л.М.Митиной. - Воронеж, 2001. - 304 с.
5. Мерлин В.С. Очерк интегрального исследования индивидуальности. — М., 1986. - 256 с.

УДК: 796.37.037.3

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ВНЗ

Демчан Н.О. – викладач; Забродіна Л.О. – викладач вищої категорії, викладач-методист
Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Фізичне виховання є головним напрямом впровадження фізичної культури і становить органічну частину загального виховання, покликану забезпечити розвиток фізичних, морально-вольових, розумових здібностей та професійно-прикладних навичок студентів вищих навчальних закладів.

Фізична культура в Україні є часткою загальної культури суспільства, що спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини з метою гармонійного формування її особистості.

Фізична культура, до складу якої входять фізичне виховання, спорт та фізична рекреація, є важливим засобом підвищення соціальної і трудової активності людей, задоволення їх моральних, естетичних та творчих запитів, життєво важливої потреби взаємного

спілкування, розвитку дружніх стосунків між народами і зміцнення миру [1].

В даний час, особливо у сфері фізичної культури і спорту, спостерігається зниження інтересів і потреб у заняттях спортом, у студентів недостатньо сформована мотивація до занять спортом. Дана проблема очевидна. Однією з умов успішного проведення заняття є відповідь на запитання щодо потреби фізкультури в житті студентів, яка допоможе підходити до відвідування занять більш усвідомлено і цілеспрямовано.

Ще одним чинником, який не задовольняє потреби населення у заняттях фізичним вихованням, є стан матеріально-технічної бази фізичної культури і спорту в країні на сьогоднішній день. Відповідно одним з факторів, що впливають на рівень тривалості